

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek.

Zapolya utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya utca 1.
hová a hirdetések, az előzetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 54. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor
Félévre — — — — 12 „
Negyedévre — — — — 8 „
Egy hóra — — — — 2 „
— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések

• kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, március 6

Hegedüs—Horánszky.

Budapest, március 5.

(P. C.) A hivatalos lap mai száma közli azokat a királyi kéziratokat, melyek egyike Hegedüs Sándort a kereskedelemügyi tárca vezetésétől felmenti, másika Horánszky Nándort kereskedelemügyi miniszterré kinevezi. A felmentés a távozó miniszter saját kérelmére és hasznos működéséért a leghízelgőbb kitüntetés mellett történt. A visszalépés nem jött váratlanul, és ha bizonyos mértékben mégis meglepett, az főleg onnan lehet, mert nem vagyunk hozzászokva, hogy kényszerítő ok és kardcsapás nélkül adjanak fel állásokat, melyek hatalmat és tekintélyt kölcsönöznek. És elég különös, hogy a lemondás híresztelésekor nem kerestek okokat, míg most a bevégzett tény után majdnem fanatikus buzgósággal kutatják annak okát s állítólag nem lehet olyat találni, melyet kielégítőnek kell elfogadni.

Ebben az esetben sincs másképp, mint a legtöbb olyan esetben, midőn több ok működik közre, hogy t. i. azok egyike egyedül nem ad elég felvilágosítást, hanem valamennyit együtvé kell foglalni.

Mindenki tudja, mily nagy ambícióval fogott hivatalához és mily tulságos várakozást fűztek országszerte működéséhez. A három év mérlege nem kedvezőtlen ugyan, a rendkívül nehéz körülmények tekintetbe vételével talán fényes is, de a távozó miniszter ambíciójához, tudásához és szorgalmához mérten sokaknak talán mégsem tetszik teljesen kielégítőnek. De fáradhatatlan munka, mely sem a kilátásba vett teljes sikerrel, sem a feltétlen teljes elismeréssel nem találkozhat, elorsvasztja még a velőket is, mert nem jár vele a legédesebb jutalom: a saját belső megnyugvás.

Második ok képpen tekintetbe jön hogy a volt nemzeti párt belső egybeolvadása a szabadelvű párttal a kormányban is kifejezésre jusson. Azt lehetne kérdezni, hogy mért nem történt ez korábban? Könyvü a felelet. A volt nemzeti párt azon tagjai, kik valamelyik miniszteri tárcára tekintetbe jöhettek, a legnagyobb súlyt fektették arra, hogy ne nyerjen a dolog oly látszatot, mintha pártjuk holmi kompenzációkért lépett volna be a szabadelvű pártba, nem pedig kizárólag politikai és hazafias indokokból. Ez a tekintet eddig mindig megnehezítette a volt nemzeti párt valamelyik tagjának belépését a kabinetbe; most azonban oly időszakra állunk, mely feltétlenül kizár minden tétozást és aggályoskodást. Ausztriával meg kell csinálni az új kiegyezést, a külállamokkal meg kell kötni az új kereskedelmi szerződéseket. Oly állami akciók ezek, melyek sok évre dönteni fognak a legfontosabb érdekek felett és így itt az ideje, hogy a vérfeújításból, melyet a szabadelvű párt a nemzeti párt beolvadása által 3 év előtt kapott, egy erős hullám a kabinetben is érezhető legyen.

A harmadik ok, de amelyet elhallgatnak, mert az „egészségi tekintetek“ igen diskreditálva vannak, tényleg Hegedüs egészségi állapota.

Minden egybefoglalva, eléggé indokolt a lemondás és gond nélkül engedhetjük távozni a bucsuzót, mert utóda, Horánszky Nándor bir mindama kvalitásokkal, melyek igazolják a teljes és korlátlan bizalmat. Horánszky 30 évnél régebben áll a parlamenti küzdelmek tüzeiben, mely idő alatt politikai individuálitása annyira kidomborodott, hogy egyetlen kis ránc sem maradt azon ismeretlen. Hogy most a Széll-kabinetbe belépett, nem becsvágy indította, hanem kötelességtudat,

mely azt parancsolta neki, hogy a hozzá intézett felszólításnak eleget tegyen.

Az új kereskedelmi miniszter képességei felett épp úgy nincs véleménykülönbség, mint tiszta, előkelő és nemes jelleme felett. Az általános belpolitikai kérdéseken kívül különös előszeretettel foglalkozott Horánszky közgazdasági és pénzügyi kérdésekkel Budget-beszédei mindig szakavatottságon alapultak és harcmodora különben sem volt előkelőség nélkül.

Az új kereskedelmi miniszter mint teljesen megérett ember lép hivatalba. Illúzióktól alkalmasint teljesen ment, de az kétségtelen, hogy minden elérhető teljes erejével törekedni fog elérni s amit elért, ügyesen meg fogja védeni. Remélhetőleg a szerenese is mellette lesz és megtermékenyíti fáradozását. A Széll-kabinet az új miniszterben mindenesetre megbízható erős támaszt nyert, az ország pedig gondos, óvatos és ismeretekben gazdag vezetőjét találta meg fontos gazdasági érdekeinek s így e kinevezést mindenfelé osztatlan meglelégedéssel fogadják. Ériék el sikerei ugyanazt a magasságot, melyen nagy tehetsége, tiszta jelleme és izzó hazaszeretete áll és találja meg jutalmát a pozitív alkotásban a lemondásért, melyet politikai okokból évek hosszú során át gyakorolt.

A jövő év választói.

— A vármegye központi választmányának ülése. —

— március 6.

Torontál vármegye központi választmánya ma délelőtt 10 órakor tartotta ülését, a melyen jelen voltak dr. Dellimanics Lajos alispán elnök, Winkler Ignác, dr. Györgyevics Milos, Popovics Szilárd, dr. Mangold Samu, Bohus Károly, dr. Kiss János, dr. Klein Mór választmányi tagok és Rigó István választmányi jegyző.

A „TORONTÁL“ tárcája.

VAN EGY . . .

Van egy kis bokrétám:
Elfonyadt, megsárgult . . .
Odabaza szedtem,
Az anyám sírjárul. —
Te is adtál nekem
Egyszer egy virágot . . .
Csak az Isten tudja
Melyik hozott én rám
Több szomorúságot.

Van egy imakönyvem:
Kis gyermek koromban
Jó anyámmal mindég
Abból imádkoztam. —
Tiedből csak egyszer
Imádkoztam veled . . .
De azért ne kérdjed,
Melyik szerzett nekem
Nagyobb üdvösséget.

Krizantém.

Myriel és Fantine.

Irtá: Hugo Viktor.

I.

Jónak lenni annyi, mint rendkívülinek lenni. Milyen a jó ember? Olyan, mint Myriel püspök.

Mindenki emlékezik a püspök és Piszé anyó esetére. Az öreg Piszé anyó jóféle spárgát árult. Szegény asszony volt és ez sokat mond, barátom. Némelyek azt mondják: Szegény, de becsületes, én pedig azt mondom: bah!

Myriel püspök hat csomó spárgát vett. A jó embernek csak egy gyöngéje volt, szerette a spárgát. Adott érte egy frankot, de visszakapott belőle három sou aprópénzt.

A souk hamisak voltak. Mit csinált a derek püspök? Így szólt: Nem kellett volna a szegény asszonytól aprópénzt elfogadnom.

Később azt mondta a gazdasszonyának: Sohase fogadjon el szegény asszonytól aprópénzt. Magában hozzátette: Mert az aprópénz valószínűleg hamis lesz.

II.

Ha egy ember vétkezik, a társadalom tömlöche dugja. A tömlöc egyike a legrosszabb

fogadóknak. A fogadósok benne közönségesek és gorombák. A vaj avas, a kávé rothadt. Borzalmas.

A tömlöcben az ember, akárcsak egy rossz fogadóban, lassankint elveszti nemcsak az erkölcsét, hanem ami az asszonyokra nézve még rosszabb: az illem és finomság iránt való érzékét.

Mikor Jean Valjean a tömlöcből kiszabadult, zavaros fogalma volt a társadalomról. Megfeledkezett a modern vendégszeretet sajátosságairól. Es elvitte magával a püspök gyertyatartóit.

Gondolkozzunk csak kissé: Jean Valjean ellopta a gyertyatartókat, ez világos. A társadalom tehát Jean Valjeant tömlöcbe vetette, ez is világos. A tömlöcben a társadalom megfosztotta őt illemérzésétől, ez is világos.

Mi az a társadalom? En és te vagyunk a társadalom. Barátom, mi loptuk el azokat a gyertyatartókat!

III.

Igy gondolkozott Myriel püspök is. Hat napig gondolkozásba merült. A hetedik nap reggelén elment a rendőrprefektushoz.

Es szólt: Uram, csukasson be. Gyertyatartókat loptam. A prefektus a társadalmi tör-

KOVÁCS GEDÉON

KÉSZ RUHA-ÜZLETE
NAGYBECSKEREK
HUNYADY-UTCZA HUNYADY-UTCZA

UJDONSÁGOK érkeztek női és leány felöltők,
raglanok, köpenyek, férfi és fiu
öltönyök, raglanok s felöltőkben.
NAGY VÁLASZTÉK! SZABOTT ÁRAK!

Az ülés egyetlen tárgya volt a belügyminiszter rendelete, melylyel az 1903-ra érvényes választói névjegyzékek kiigazítását rendeli el. A névjegyzékek kiigazítási költségeire a belügyminiszter 1600 koronát engedélyezett.

A belügyminiszter rendelete folytán az egyes összeírásai kerületekbe a következőket küldték ki:

I. Küldöttség. Elnök: Winkler Ignác, lakik Ecskán, rendes tag: Hollstein Ede, lakik Klekken, Göszl Géza, lakik Németécskán. Póttag: Pártay Zoltán, lakik Torontál-Erzsébetlakon.

Ezen küldöttség működése kiterjed a központi járás Németécska, Románécska, Lukácsfalva, Torontál-Erzsébetlak, Magyarszentmihály, Jankahíd, Orlovát, Roggendorf, Ittvárnok, Béga-szentgyörgy, Katalinfalva és Klek községekre.

II. Küldöttség. Elnök: Daniel Ferenc kp. főszolgabíró, lakik Nagybecskeren, rendes tag: Guttenkust Ferenc, lakik N.-Eleméren, Vuchetich Árpád, lakik Perlaszon, póttag: Meggyessy Caesar, lakik Tótaradácson.

Ezen küldöttség működési köre kiterjed a központi járás Szerb- és Tótaradác, Szerb- és Német-Elemér, Bótos, Lázárföld, Zsigmondfalva, Kis- és Nagy-Torák, Ernesztháza, Perlasz és Rudolfsnád községeire.

III. Küldöttség. Elnök: dr. Zsiross József, lakik Módoson, rendes tagok: Köhler Ottó, lakik Rudnán és Parchetich István, lakik Rudnán.

Ezen küldöttség működése kiterjed a módosi szolgabírói járás azon községeire, melyek a párdányi választó kerülethez tartoznak: Macedonia, Rudna, Istvánföld, Módos, Csávós, Gaád, Káptalanfalva, Keresztes és Surján.

IV. Küldöttség. Elnök: Kaiser Lajos, lakik Törökbecsén, rendes tagok: Rankovics Szvetozár, lakik Aracson, Firigyházi Mihály, lakik Beodrán. Póttag: Perisits János, lakik Karlován.

Ezen küldöttség működési köre kiterjed: Aracs, Beodra, Melencze, Karlova törökbecsei járáshoz tartozó községekre.

V. Küldöttség. Elnök: dr. Tószögi Aladár, lakik Törökbecsén, rendes tagok: Vlaszkalics Milán, lakik Kumánon, Szekulics Milutin, lakik Törökbecsén.

Ezen küldöttség működési köre Törökbecse, Kumán, Torda, Tarras törökbecsei járás hoz tartozó községek.

VI. Küldöttség. Elnök: Bolgár István, lakik Törökkanizsán, rendes tagok: Oprean Aurél, lakik Törökkanizsán és Hoffer József, lakik Oroszlámoson.

Ezen küldöttség működési köre kiterjed a törökkanizsai szolgabírói járáshoz tartozó Törökkanizsa, Szerbkeresztur, Gyála, Feketető, Egyházaskér, Oroszlámos, Majdán és Rábé községekre.

VII. Küldöttség. Elnök: Micskey Vince tb. főszolgabíró, lakik Törökkanizsán, rendes tagok: Lederer Arthur földbirtokos, lakik Csóknán, Orosz Mátyás, lakik Tiszaszentmiklóson. Póttag: Laub Péter, lakik Tiszaszentmiklóson.

Ezen küldöttség működési köre kiterjed a törökkanizsai járáshoz tartozó Jószeffalva, Szánád, Csóka, Monostor, Tiszaszentmiklós és Jázova községekre.

VIII. Küldöttség. Elnök: Micskey Vince tb. főszolgabíró, lakik Törökkanizsán, rendes tagok Jankovics Sándor, lakik Deszken, Magarasevits Pál, lakik Gyálán.

vény kényszere alatt volt és megtagadta a püspök kérését.

Mit tett a püspök?

Csináltatott egy csinos láncot és golyót, a lábára illesztette és élete végéig viselte.

Ez tény!

IV.

A szerelem misztérium.

Fantine tizenhatéves volt, éleseszű, szép, szőke leány. Fantine azok közül a nők közül való volt, akik a legerköcsösebb és legmeghatóbb módon követnek el jogtalanságokat. Ez a francia grizettek sajátos jellemvonása.

Mikor Fantinet a gyárból elküldték, a társadalom egy csomó dolgotól fosztotta meg. Itt következik a sora annak, amit Fantine a társadalom miatt elvesztett:

Először elvesztette a kedvesét.

Azután a gyermekét.

Az állását.

A haját.

A fogát.

A szabadságát.

Az életét.

Ezek után mi a véleményed, barátom, a társadalomról? En mondom neked, a mai társadalmi rendszer: humbug!

Ezen küldöttség működési köre kiterjed a törökkanizsai járáshoz tartozó Szőregh, Ó- és Új-Szent-Iván, Tervár, Deszk, Klárafalva, Kübekháza, Ó Béba és Battyánháza községekre.

(A IX-XXX küldöttségek tagjainak jegyzékét holnapi számunkban közöljük.)

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggel 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 7,6-tól 1/8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Március 8. Róm. kath. leány-tanintézet ülése.
8. Értekezlet a tomasováci hid ügyében a város-házán délelőtt 9 órakor.
9. Szabad lyceum d. u. 5 órakor.
10. Közgazg. bizottsági ülés.

— A város központi választmánya ma délután négy órakor a városházán ülést tartott. Az ülés tárgya a jövő évi képviselőválasztók összeírásának előmunkálata volt.

— Tisztviselők összeférhetlensége. A belügyminiszter egy döntéséből kifolyólag Dellimanic Lajos dr. alispán pár nap előtti rendeletet bocsatott ki, a melyben felhívja azokat a tisztviselőket, akik pénzügyintézeteknél állásokat töltenek be, hogy arról haladéktalanul mondjanak le. Dellimanic Lajos dr. alispán a Torontáli hitelbanknál viselt igazgatósági állásától elsőnek vált meg. A rendelet folytán eddig Zsiross Mihály megyei főszámvevő mondott le ilyen természetű tisztviselőiről. Keresztes Aladár tb. főszámvevő a rendeletet megfeleltette.

— A pápa jubileuma. A Miasszonyunkról nevezett iskolánővérek vezetése alatt álló Szathmáry Karolina-féle róm. kath. leánytanintézet folyó hó 9-én vasárnap délelőtt, a róm. kath. plébánia templomában tartott ünnepélyes szent mise után a leányifjúság XIII. Leó pápa trónra-leptének 25 éves évfordulója alkalmából jubileumi ünnepet tart az intézet tornacsarnokában, a melyen vendégeket szívesen lát az intézet.

— Áthelyezések a vasutnál. A magyar államvasutak igazgatósága Csorda Lajos szegedi máv. ellenőrt Lugosra állomási főnökké nevezte ki, báró Rómi Emil debreceni irodatisztet pedig a szegedi üzletvezetőséghez hason minőségben áthelyezte.

— Rügyfakadás. Ha tél nem lenne, a sárga nosztalgia sem vágyódnék a tavasz után s a megszükkült lelkü Oszwaldok nem jajonganának, hogy adjuk vissza nekik a napot. A temperatura nagyon mellékes dolog. Ha nem is volt hideg tél, de aludt a természet s mikor ez ébredszik, mikor az ember az ágacska végén kipattanni látja az első rügyet, mikor megjelenik az első dongó, akkor meghal az elvont okoskodás. Sanyaru termékei és megállapodásai árván kővályognak a levegőben, mert mi földiak ilyenkor nagyobb érdeklődéssel néztük a pötty legyecskét, a tavasz első szülöttét, mely az ablakpárkányra tűző verőfényen melengeti gyenge szárnyait, hogy megacélozza az ő kised létének küzdelmeihez. Ó, mily kifürkészhetetlen nagy csodája ez az örökké változó anagnak! Annál nagyobb, mert pozitív, mert folytonosan megújuló talány, melyet az égiek a büszke ember orra alá dörgölnek s hozzá képest semmi a tulvilág összes hierarchiája, mely csak akkora csoda és csak addig az, amekkorának s ameddig mi állítjuk föl saját magunknak. Ó, nagy csoda, mely nemcsak szalonkát, Szalvator sört és ibolyát hoz az embereknek, de gerjedelmével átalakítja a fiziológiát is, fölkelte az egyedek vágyát, erélyét és érzéseit. Ó mily nagy csoda, hogy Caesart éppen márciusban szurta le az ébredő szabadság, hogy márciusban kezdődött a Megváltás s tavasz langyos napjaiban érik meg a forradalom, mely ilyenkor vehemensben ragadja meg a harangköteket, mint télvíz idején. Tárjuk ki ablakainkat s bocsássuk be szobánkba ezt a csodát, mely nesztelenül, ragyogó verőfénynek a sugaraiban szűrődik be hozzánk s legyünk egyidőre napimádókká! Mert ezt a csodát a nap teszi, s ne mondjuk kajánul, hogy csak azért van tavasz,

mert a mi földecsénk nem áll a nap közelében keringeni.

— Versec és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete tegnap tartotta meg XVII-ik közgyűlést Paulovits István kir. táblabíró, az egyesület új elnökének vezetésével. Az egyesület a nemzetiségi városban szép tevékenységet fejt ki és céljai elérésére eddigelé több, mint 16.000 kor. áldozott Rendez magyar felolvasásokat és társasestélyeket a magyar dal és zene megkedveltetése érdekében. A szegény sorsu tanulókat ingyen iskolai könyvekkel látja el, és megjutalmazza azokat, a kik a magyar nyelv elsajátításában szép előmenetelt tettek. Magyar népkönyvtárt alapított. Segélyezi a délmagyarországi szinikerület nemzeti színtársulatát. Megalapította az első és máig is egyetlen verseci magyar lapot a „Délvidék”-et, melyet 17 év óta Perjessy Lajos áll. főreál. isk. tanár, az egyesület titkára szerkeszt. Nagy sikerrel közvetítette az egyesület a német, szerb és román gyermekeknek a magyar városokban való elhelyezését, hol azok nem csak a magyar nyelvet sajátították el, hanem a szülők között is baráti kapcsolatot létesítettek. Pár év óta a verseci és Versec vidéki szegényebb német családok leánygyermekéi közül igen sokat helyezett el magyar ur családotknál mint gyermek-játszótagokat és bonnekat. Az egyesület tagjainak száma jelenleg 237. A verseci intelligens nők közül ez idén több mint ötvenen léptek be a tagok sorába. Az egyesület alelnökeivé megválasztottak: Weifert Károly polgármester és Várhelyi Ferenc főreáliskolai igazgató. Március 15-ét nagyobb szabású ünnepélylyel üli meg az egyesület.

— Ujsáírók gyűlése. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének igazgatósága tegnapelőtt délután három órakor Szegeden a kereskedelmi és iparkamara könyvtári termében Kulinyi Zsigmond elnöke alatt igazgatósági ülést tartott, melyen megjelentek: Barát Armin alelnök, a Temesvarer Zeitung szerkesztője, Palócz László titkár és Tiszt Lajos, az Arad és Vidéke szerkesztője, Edvi Illés László (Arad), Brájer Lajos dr. (Nagybecskerek) a Torontál szerkesztője, Kisteleki Ede és Ujlaki Antal igazgatósági tagok.

Az igazgatóság elsősorban a felvételre jelentkezett tizenkét vidéki hirlapíró felvételi folyamodványát tárgyalta.

A segélyezésért folyamodó hirlapírók és hirlapírók özvegyeinek kérvényeit tárgyalta az után az igazgatóság. Ot folyamodónak ötszázhetven korona segélyt szavazott meg. Benutatta ezután az elnökség az 1901-ik évi számadásokat és vagyonmérleget, melynek több adatai a következők:

A mérleg szerint a szövetség jelenlegi vagyona: 103.796 korona 65 fillér. Ebből a nyugdíjalap: 46.352 kor. 34 fillér, a segélyalap vagyona 20.631 kor. 91 fillér, a többi együttes szövetségi vagyon, melynek egy része kamatozó készpénz, más része pedig alapítványokból és egyéb tagdíjhátralékokból fennlevő biztos követelekből áll. Az 1901. évi vagyonszaporulat 30.008 kor. 07 fillér. Az 1901. év pénztárforgalmának kimutatásában a bevételek összege 14.978 kor. 34 fillér, a kiadások és segélyezésekre fordított összeg 3881 kor. 49 fillér, a nyugdíj- és segélyalaphoz csatoltatott 8202 kor. 29 fillér, az ezek szerint mutatkozó 2894 korona 56 fillér tiszta jövedelemből a felügyelő-bizottság 1600 koronát a nyugdíjalap és 800 koronát a segélyalap vagyónához csatol.

Az igazgatóság tudomásul vette az elnök ezen jelentését.

Több folyóügy elintézése után elhatározta az igazgatóság, hogy ez évi közgyűlést Budapesten tartja meg. Megbizta az elnökséget azzal, hogy a közgyűlés határidejéig pünkösöd után következő valamelyik vasárnap délutánjára a budapesti Otthon közgyűlési termébe hívja össze.

Tudomásul vette az igazgatóság hogy a szövetség nyugdíjintézményének mindazon tagjai, a kik a hirlapíráson kívül más foglalkozásban is vannak s e miatt a magyarországi hirlapírók nyugdíjintézetében a maguk és családjuk részére nyugdíjat nem biztosíthatnának, nyilatkozatot küldtek az elnökséghez, melyben kijelentik, hogy a mennyiben a szövetség visszatéríti nekik azon díjakat, melyeket eddig befizettek, a szövetség nyugdíjintézményéből kilépnek. Viszont azon hirlapírók, akiknek nyugdíjintézménye a magyarországi hirlapírók nyugdíjintézetéhez áttalható, nyilatkozatot küldtek az elnökséghez arról, hogy ők az országos nyugdíj egyesületbe átlépni hajlandók, ha a szövetség eddig befizetett díjaikat s annak szükséges járulékait az országos nyugdíjgyesület pénztárához átutalja.

Ha ezen nyilatkozatok értelmében jár el a szövetség, akkor a nyugdíjintézménynek egyetlen tagja sem marad és annak működése önként megszűnik.

Ennélfogva az igazgatóság elvben kimou-

dotta, hogy a szövetség nyugdíjintézményébe jövőre új tagokat nem vesz fel;

2. hogy javaslatot terjeszt a legközelebbi közgyűlés elé az alapszabályok módosítása iránt és pedig: a) mondja ki a közgyűlés, hogy a nyugdíjintézet működését megszünteti; b) hogy a nyugdíjalap részére eddig gyűjtött tőkét a segély alaphoz csatolja; c) ezen elvekhez képest az alapszabályoknak minden vonatkozó szakaszát módosítja.

Végül elhatározta az igazgatóság, hogy a vidéki választmányokat újból szervezi és az eddiginél nagyobb agitálás kifejtésére kéri fel.

Tűz. Ma délután a Gradna-utca negyed szélén egy melléképület kigyulladt. A gyorsan értesített tűzoltók csakhamar a helyszínén termettek és a tüzet eloltották. A kár jelentéktelen.

Áruforgalom. A magy. kir. államvasutak igazgatósága értesíti a szállító közönséget, hogy a magyar keleti tengerentúli forgalomban (Galaccon át) az árufelvétel f. évi február hó 22-én ismét kezdetét vette.

A Béga vizállása.

A temesvári folyammérnökség jelentése szerint március 6-án a Béga vizállása a következő volt:

Temesvár 0+88 cm. áradó.
Nagybecskerek 0+62 cm. áradó.
Titel +387 cm. apadó.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Péntek: „Flórika szerelme.”
Szombat: „A párisi rongyszédő.”
Vasárnap délután: „Bohó Misi.”
este: „Falu rossza.”
Hétfő: „A gesák.”

* **Az arany kakas.** Blumenthal magyarba oltott német bohósága az Arany kakas került színre tegnap este a városi színházban. A lapos bélben utazó Daxlmayer története nem ismeretlen a mi közönségünk előtt, de azért szép közönséget vonzott a színházba, a hol tegnap igazán tobbzódott a jókedv. Annyi kacagást, tapsot és kibívtat még nem hallottunk egy hamar. Mezey Kálmán (Daxlmayer) minden szavát, minden mozdulatát megkacagta a közönség, a mely több ízben nyílt színen tapsolt az öreg művészeknek. Mezey sok oldalúságának szebb bizonyítéka ennél az alakításnál aligha lehet. Még zajosabb sikere volt Madas Pistának, a ki a harmadik felvonásbeli nagyobb jelenésében olyan ellenállhatatlan komikummal játszott s olyan tapsvihart provokált, hogy az előadás valóságos megakadt. Szép sikere volt ismét Szepesi Szidinek, a ki pár napi gyengélkedése után tegnap újra látunk. Szilasi Juliska most is bájos velt, mint mindig. Fodor Oszkár (Müller junior) elég ügyesen mozgott. Pápai, Gerőfi elég jól játszottak.

* **Az ikrek.** Az Ikrekkel ugy látszik Földesinek nincs nagy szerencéje. Mára már harmadszor volt kitérve a darab, de Lévy Margit betegsége miatt ismét elmarad. Ez az ok nem csak sajnálatos, de méltányolandó is volna, ha nem volna a társulatnak még egy primadonnája, Solti Vilma. Solti kisasszony, azt hisszük, elég szimpatitást szerzett már magának ahhoz, teherességét nem is említve, hogy a közönség szívesen fogadná ennek a darabnak főszerepében is a színpadon.

* **Szerződötések.** Szilassy Juliska, szín társulatunknak szép reményekre jogosító tehetséges naivája és Tukoray Loránt kipróbált tagja a régi színészgárdának, a nyári évadra Zilahy Gyula aradi színtársulatához szerződtek.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A kumáni zászlósértés.** Annak a nevezetes választásnak, a mely Rohonczy Gedeon helyett Pavlovics Lyubomir nemzetiégi képviselőt juttatta a parlamentbe, egy sajnálatos epizódjával foglalkozott ma a nagybecskereki törvényszék. A választások hevében történt, mikor már a nemzetiégi láng nem csak a kedélyeket, de az elméket is elborította, hogy Blazsics Márkó és hat társa Kumánban letépte a nemzeti színű lobogót s összetűzött a hatósággal. E kettős cselekedetért ma vont a felelősségre a törvényszék a vádlottat, a ki ellen hivatalból indították meg a vizsgálatot. A délelőtti folyamán kisebb jelentőségű tanukat halgatott ki a tör-

vényszék s iratokat olvastak fel. Délután a tárgyalást folytatták. Ítélethozatal csak az esti órákban várható.

KÖZGAZDASÁG.

Közgyűlések.

- Március 8. „A kisteremi térszövetkezet” közgyűlése.
- 9. „A kisbirtokosok országos földhitelintézete” közgyűlése Budapesten.
- 9. „A zichyfalvai hitelszövetkezet” közgyűlése.
- 10. „A kiszombori segély-egylet és hitelszövetkezet” közgyűlése.
- 16. „A nagybecskereki izr. hitközség” közgyűlése.
- 16. „A nagybecskereki bórparosok szövetkezet” közgyűlése.
- 16. „A nagybecskereki kereskedő ifjak egylete” közgyűlése.
- 20. „A fényi takaré- és előlegezési szövetkezet” közgyűlése.
- 23. „A nagybecskereki takaré- és előlegezési társulata az osztrák-magyar első általános tisztviselő-egyletnek” közgyűlése.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 6-án.

Távirati tudósítás.

Budapest, március 6.

A tegnapi politikai esemény jegyében gyülekeztek ma a honatyák, a kiknek különben a mai nap is hozott váratlan csemegéket.

Az ülés Apponyi Albert gróf bejelentésével kezdődött, aki jelentette a Háznak, hogy Horánszky miniszterrel történt ki-nevezése folytán lemondott madátumáról.

A költségvetéshez elsőnek Wilcek János gróf szólott, a ki néppárti szempontból bírálja a kormány működését.

Visontai Soma a következő szónok, szintén a költségvetés ellen beszél, a melynek realitását kétségbe vonja. Az egyes tételeknél hol túlságosan felcsigázott, hol mesterségesen lenyomott adatokat lát. (Ellenmondás)

A beszéd után érkezett a Házba Horánszky Nándor, a ki általános zajos óvációban részesítettek. A miniszter alig győzte fogadni a sok gratulációt, a melylyel még ellenzéki oldalról is elhalmozták.

Szünet után Molnár János támada a kormányt. Utána Vázsonyi Vilmos hosszabb beszédben fejtegeti álláspontját. Vázsonyi az ülést kibeszélte.

Szell Kálmán kitüntetése.

Budapest, márc 6 (A „Torontál” ered. táv.) Szell Kálmán miniszterelnöknek, akit a király külön kihallgatáson fogadott, 8 felsége a Szent István-rend nagykeresztjét nyújtotta át a kitüntetési okmányokkal együtt. A magas kitüntetés, amely a miniszterelnököt teljesen váratlanul érte, politikai körökben is élénk beszéd tárgyat képezi. A kitüntetést általában a legnagyobb örömmel fogadják s újabb bizonyítékát látják benne a korona teljes bizalmának.

Miniszterek a királynál.

Budapest, március 6. (A „Torontál” ered. táv.) Hegedüs Sándor volt kereskedelmi miniszter és Plósz Sándor igazságügyi miniszter, a ki a király tudvalevőleg első osztályú vaskorona-renddel tüntetett ki, ma köszönték meg magas kiténtetésüket a királynak.

Csávossy a királynál.

Budapest, március 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Csávossy Béla háznagy ma kihallgatáson köszöntö meg a királynak advari tanácsossággal történt kiténtetését. A király igen szívélyesen fogadta Csávossyt, a kinek ezeket mondta:

— Igazán örömmre szolgál, hogy igazi érdemet és munkásságot jutalmazhatam meg.

A szolnoki választás.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szolnokról jelentik: Ma hajnalban hirdették ki a választás eredményét. E szerint Kiss Ernő 68 szótöbbséggel képviselővé választották.

A gyomai mandátum.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gyomáról táviratozzák: Erős választási harc folyik a szétszabdított függetlenségek és a szocialisták között. Legerősebb eddig Hentaller Lajos pártja, de feltétlen bizonyos, hogy Várkonyi István független szocialista kerül ki a hareból győztesen. A városban nagy az izgatottság.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. március 6.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	uj	kilós	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára		
			kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig	
Tiszavidéki	uj	76	9.30	9.40	80	9.55	9.70
Pestvidéki	uj	76	9.25	9.35	80	9.50	9.65
Bánsági	uj	76	9.20	9.35	80	0.—	0.—
Bácskai	uj	76	9.25	9.45	80	0.—	0.—

R o z s	uj	elsőrendű	kilós		
			70—72	7.40	7.50
„	„	másodrendű	—	7.30	7.40
Á r p a	„	takarmány	60—62	6.10	6.20
„	„	égetni való	62—64	5.75	6.—
„	„	sőrfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Z a b	„	—	39—41	7.55	7.70
Tengeri ó	„	bánsági	—	0.—	0.—
„	„	másnemű	—	0.—	0.—

Határidő üzlet.

Budapest, márc. 6. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A vételkedv csak nem akar föllendülni. A malmok tartózkodtak a vásárlástól. Kis tételekben történtek készáru eladások 5 fillérrel alacsonyabb áron, mint tegnap. A határidőüzlet jegyzései déli záratkor a következők voltak:
Buza 1902. áprilisra 9.18—9.19
„ 1902. októberre 8.18—8.19
Rozs 1902. áprilisra 7.39—7.41
Tengeri 1902. májusra 5.16—5.17
Zab 1902. áprilisra 7.53—7.54

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, csütörtök, március 6-án:

Tartalékos férj.

Eredeti bohózat 3 felv. Írták: Guthy Soma és Rátósi Viktor

Személyek:

- Bukovics Menyhért — — — — — Mezei Kálmán
- Teréz, neje — — — — — Rónai Hermin
- Timár Zoltán orvos — — — — — Pápai Antal
- Éva, neje — — — — — Gerőfi Ilona
- Csillám Olivér — — — — — Madas Pista
- Brencsán, táncmester — — — — — Tukoray Loránt
- Dorothy, neje — — — — — Niczkyné Ilona
- Hólyag Tóti, volt ügynök — — — — — Polgár Béla
- Popovka, zongora mester — — — — — Kóhalmi Andor
- Ponty ur, illetanár — — — — — Török Sándor
- Fruzsina — — — — — P. Nagy Lúda
- Oszkár, Timár inasa — — — — — Szabó Pál
- Borcsa, cseléd — — — — — Gömöri Vilma

Mindkét nembeli növendékek.
Történet napjainkban Budapesten, az I. és III. felvonás Bukovics lakásán, a II. felvonás Brencsánánál.

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, pénteken, március hó 7-én:

Mérsékelt helyárrakkal:

FLÓRIKA SZERELME.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becserekre, illetve Nagy-Becserekéről.

Érvényes 1901. október hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

- Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
- Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
- Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
- Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
- Alibunárról: este 7 óra 23 p.
- Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
- Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

- Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 60 p.
- Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
- Temesvárra: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 20 p.
- Verseczre: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
- Alibunárra: reggel 8 óra 25 p.
- Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 8 óra 10 p.
- Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 3 óra 40 p.
- Karlova—Nagy-Kikindára: reggel 5 óra 58 p.

A „Nagybeeskereki kereskedő ifjak egylete“ ez idei

rendes közgyűléset

folyó évi március hó 16-án délután 3 óraker tartja saját helyiségeiben, a melyre a t. e. tag urakat tisztelettel meghívja az

212-11

elnökség.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó
2. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
3. A zárszámadás előterjesztése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása fölötti határozathozatal. Az 1902. évi költségvetés megállapítása.
5. Elnök alelnök, titkár, jegyző, pénztárnok, 2 könyvtárnok, ellenőr, háznagy, 15 választmányi tag és 3 felügyelő bizottsági tag megválasztása 3 évre.
6. Esetleges indítványok.

Szavazatukat csak azon tagok gyakorolhatják, kik tagdíjhátralékban nincsenek.

1599. tkvi sz. 1902.

209-1.1

Arverési hirdetés.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Néptakarékpenztár részvénytársaság Török-Becsén végrehajtható, Baracskov Rankó kumáni lakos végrehajtást szenvedő elleni 270 kor. iránti végrehajtási ügyében a Gavrilovits Péra által beadott utóajánlat folytán a területén levő Kumán község határában fekvő következő ingatlanok:

1. a kumáni 2196. sz. tjkvben A + 1 sorsz. 4251/981. hrsz. alatt foglalt 1132 □-öl überlandiális szántó 110 korona utóajánlati árban (kikiáltási ár 341 kor. volt);
2. ugyanazon tjkvben A + 3. sor.

2832/1 hrsz. a. foglalt 1250 □-öl überlandiális szántó 144 kor. 10 fill. utóajánlati árban (kikiáltási ár 387 korona volt);

3. ugyanazon tjkvben A + 4. sor. 3832/2. hrsz. a. foglalt 1 hold 180 □-öl überlandiális szántó 56 korona 10 fillér utóajánlati árban (kikiáltási ár 23 korona volt) 1902. évi április hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor Kumán községében árverés alá fognak bocsátani és a kikiáltási áron alól is el fognak adni, megjegyeztetvén, hogy az árverés napjától fogva az überlandiális (maradvány) földek után lejárandó váltásartartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban ki küldött kezébe letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró telekkönyvi irattárában és Kumán község elöljáróságánál megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság, nál Török-Becsén, 1902. évi február hó 25-én.

Szabó,

kir. aljárásbíró.

Teljeskönyvtár

német és magyar, köztük: „Remekírók“ és „Nemzeti dícsőségünk“ díszművek, ujonnan vásárolva, továbbá egy

phonograph,

szintén új, 20 hengerrel, olesón eladó:

Csillag Miksánál,

Fő-utca.

210-1.1

Egy előkelő biztosító-társaság vezérigynökségénél (élet és elemi)

ügyes

üzletszerző

hivatalnokok

rendes fizetéssel vagy jutalék mellett felvétetnek.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(206-32)

NYOMDÁSZ - TANULÓNAK

jó házból való fiu felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(42-x.48)

5709/912. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetés.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a szegedi pályaudvaron létesítendő postaépület ellátására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten a magy. kir. államvasutak igazgatóságának magasépítési ügyosztályában (VI. ker. Andrassy ut 75. sz. emelet 14. ajtó) és Szegeden az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1902. évi március hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be aláírott igazgatóság építési és pályafentartási főosztályában (Teréz körút 56. szám II. emelet 10. ajtó.)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a szegedi pályaudvaron létesítendő postaépület munkáira.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1902. évi március hó 19-én délelőtt 12 óráig 1400, azaz egyezernégyszáz korona bánatpénz teendő le a magy. kir. államvasutak központi főpénztáránál (VI. ker. Andrassy ut 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlat-hoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Pósta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevételnyel adandók fel.

Budapest, 1902. február hóban.

(33)

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

AMEND REZSŐ.

első, legrégebb és legerősebb festék- és fénymáz-kereskedése
Nagybeeskereken. (Alapítottat 1868-ban.)

Ajánlja a t. e. közönségnek mindennemű olaj, föld- homlokzat díszítő és vegyi festékeit, valamint asztalos munkákhoz szükséges bel- és külföldi fénymázat, mint: sötét és világos Copallak belső és külső munkákhoz, brillians kemence vastakk. külön fehér Copallak díszítőanyagok és parafaliszőnyeghez, kocsigyártóknak szükséges angolok, hintó, állvány, lazúr és präparációs-lakk a londoni Nobles & Haare és Wm. Hariand's Sohn gyararkból

Ezeket kívül raktáron tart egy új amerikai lakkminőségű Standard Varnisch Worcks newyorki gyararkból, amely kocsigyártóknak különösen alkalmas

Kapható azonkívül mindennemű padló-máz 7 színben butorlakk háziasszonyoknak önkészítésre, valamint bronzlakk minden színben, élénk fényű, mely lemos hatatlan és kiváló tartóssága.

Mindezen említett cikkek dus választékban és feltűnő olcsó árban kaphatók.

Pontos és szolid kiszolgálás.

172-12.3

Az építkezési időszak beálltával ajánlom gazdagon felszerelt raktáramat

épületfák, deszkák, lécek és oszlopfák

Azonkívül folyton raktáron tartok kerítésnek való anyagot, szőlőkarókat tölgy- és feyő-fából a legutányosabb árakon és a legjobb minőségben

Szoba- és gép tüzelőszer gyanánt ajánlom a legújabb bevezetett apró préselt kőszemet (briquet), mely a legjobb minőségű kőszemből készül és minden salak kezelhető, amennyiben nem porzik és 6-7 darab tesz ki egy kilogrammot. (111-499)

Éves szállítás mellett gépzemnél jelentékeny engedmények.

GRÜNBERGER ADOLF

tüzi- és épületfa kereskedése Nagybeeskereken, Aradáci-utca 1. szám.